

Kriminalomsorgen region øst

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep.
0030 OSLO

Deres ref:

Vår ref:
200617869-4

Dato:
16.10.2006

HØRING - RAPPORT OM ULIKE TYPER SAKKYNDIGERKLÆRINGER HELSEPERSONELL AVGIR TIL JUSTISSEKTOREN (GRAVER- RAPPORTEN)

Vi viser til Helse- og omsorgsdepartementets høringsskriv av 14.07.06 hvor vi blir bedt om å komme med eventuelle merknader til Gravergruppens rapport datert 16.05.06.

1. Regionens arbeid med høringsutkastet

Høringsbrevet er distribuert til alle enhetene i region øst og delt ut til ansatte i regionadministrasjonen. Oslo friomsorgskontor er eneste enhet i region øst som har kommet med kommentarer til Gravergruppens rapport, se vedlagte uttalelse av 05.10.06.

2. Generelle merknader

Graver-rapporten fremstår etter vår oppfatning som en godt gjennomarbeidet rapport som vi i det stor og hele kan slutte oss til.

I rapporten gjennomgås sakkyndigerklæringer som helsepersonell avgir til justissektoren blant annet i forbindelse med gjennomføring av straff. Etter vår oppfatning blir dagens situasjon belyst på en nøktern og konkret måte. Samtidig synliggjør rapporten at det er behov for kvalitetssikring av de sakkyndigerklæringer som fremlegges for kriminalomsorgen.

Helsepersonells manglende kunnskap om omstendighetene knyttet til erklæringens formål og virkning har vært et stadig tilbakevendende problem innenfor kriminalomsorgen. Derfor finner vi arbeidsgruppens forslag til tiltak som et steg i retning av at kvaliteten på slik uttalelser vil bli bedre og gi høyere legitimitet. Dette fører igjen til at beslutningsgrunnlaget bedres i forbindelse med behandlingen av søknader om benådning og straffavbrudd i friomsorgen. Kriminalomsorgen region øst støtter derfor i det alt vesentlige de forslagene som arbeidsgruppen fremmer i rapporten som berører kriminalomsorgen.

3. Merknader til enkelte punkt i rapporten

5.6.2.2. Benådning

Skjemaet som anbefales benyttet i forbindelse med søknad om benådning er etter vår oppfatning dekkende i henhold til de opplysningene vi har behov for når vi skal gi vår innstilling til Justisdepartementet i benådningssaker.

Videre støtter vi arbeidsgruppens forslag om at det bør foreligge en "second opinion" i saker hvor helsemessige årsaker er grunnlag for søknaden. Vi er imidlertid av den oppfatning at den som avgir en slik "second opinion"-uttalelse også bør ha god kjennskap til alle de ulike gjennomføringsformene som kriminalomsorgen kan tilby. Slik kunnskap vil gi økt rettssikkerhet, trygger saksbehandling og hindre at domfelte blir benådet til tross for at straffen kunne vært gjennomført innenfor en av våre gjennomføringsformer.

5.6.2.3 Straffavbrudd fra friomsorgen

Skjemaet som anbefales benyttet i forbindelse med søknad om straffavbrudd fra gjennomføringen av samfunnsstraff synliggjør i sin spørsmålsstilling det kriminalomsorgen har behov for å vite om domfeltes evne til å gjennomføre de ulike sidene ved samfunnsstraffen. Spørsmålsstillingen i det foreslåtte skjemaet vil etter vår oppfatning være med på å bevisstgjøre helsepersonell i henhold til det uttalelsen skal brukes til, og samtidig gjøre det mulig for friomsorgen å tilpasse innholdet i samfunnsstraffen til domfeltes helsemessige forhold. Utsteders besvarelse av spørsmålene skjemaets i punkt 6 vil derfor kunne være med på å synliggjøre domfeltes muligheter for gjennomføring av straff til tross for enkelte helsemessige plager.

Kriminalomsorgen region øst er av den oppfatning at behovet for et tilsvarende skjema også er tilstede i henhold til personer som er idømt Narkotikaprogram med domstolskontroll. Et slikt skjema bør imidlertid utarbeides og tilpasses særskilt for denne gruppen domfelte på grunn av narkotikaprogrammets spesielle innhold og oppfølging.

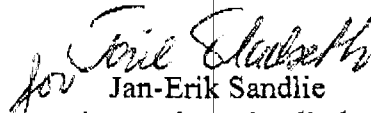
Region øst mener for øvrig at skjemaet som anbefales benyttet i forbindelse med søknad om straffavbrudd også bør kunne benyttes i de tilfellene hvor domfelte ikke møter til samtale hos friomsorgen eller oppdragsgiver pga sykdom. Slik vi ser det vil skjemaet kunne være med på å tydeliggjøre årsaken til domfeltes fravær på en annen måte enn det en ordinær sykmelding gjør i dag. Dette vil igjen kunne føre til at straffegjennomføringen blir bedre tilrettelagt den enkelte domfeltes behov.

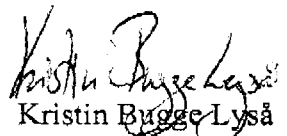
Når det gjelder samarbeidet mellom de ansatte i fengslene og helsetjenesten så fremgår det av rapporten at arbeidsgruppen er av den oppfatning at dette samarbeidet fungerer godt. Region øst deler ikke arbeidsgruppens oppfatning på dette punkt. Vi har ved enkelte anledninger opplevd at dersom kriminalomsorgen ber om en vurdering av domfeltes soningsdyktighet så får vi til svar at slike vurderinger bare kan gis etter anmodning fra domfelte selv. Dette oppleves uheldig i en beslutningsprosess hvor det av rettssikkerhetsmessige hensyn er behov for å få saken belyst fra ulike sider før det fattes et vedtak.

5.6.2.4 Prøveløslatelse, endring i soningsforhold m.v.

Vi beklager at arbeidsgruppen ikke har gått nærmere inn i andre typer saker hvor det utstedes/benyttes helseerklæringer i forbindelse med gjennomføring av straff i fengsel. Dette er et meget interessant område. De helseerklæringer som avgis i dag er i svært liten grad tilpasset domfeltes situasjon, og etter vår oppfatning synliggjør de i liten grad hvordan kriminalomsorgen kan tilrettelegge soningen for domfelte i henhold til vedkommendes helsesituasjon. Vi tror at helseerklæringer som i større grad enn i dag angir domfeltes muligheter og/eller begrensninger vil være med på å gi domfelte en bedre tilpasset soningssituasjon enn det vi kan få til med de helseerklæringer som benyttes i dag.

Med hilsen

Jan-Erik Sandlie
assisterende regiondirektør

Kristin Bugge Lyså
rådgiver

Vedlegg